

Jenni Erjansola

11.4.2022

Omaa stadia kehittämässä – Helsingin kaupungin osallistuvan budjetoinnin äänestys 2021

Helsinkiäisten äänestysaktiivisuutta seurataan

Osallistuvassa budjetoinnissa asukkaat päättävät julkisten varojen käytöstä. Toimintatavassa asukkaat ideoivat sisältöjä ja äänestävät siitä, mihin osallistuvaan budjetointiin osoitettu tietty rahasumma käytetään. Suomessa osallistuva budjetointi on yleistynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Vuosina 2020–2021 Helsingin kaupunki toteutti osallistuvaa budjetointia OmaStadia toista kertaa ja kohdisti 8,8 miljoonaa euroa asukkaiden ideoiden pohjalta yhteiskehitettyjen ehdotusten toteuttamiseen. Yksi viidesosa varoista jaettiin koko kaupungin ehdotuksiin ja loput osoitettiin seitsemälle suurpiirille asukasmäärien mukaisina osuuksina. Äänioikeutettuja olivat kaikki äänestysvuonna 12 vuotta täyttävät ja sitä vanhemmat helsinkiläiset. Julkaisussa tarkastellaan Helsingin osallistuvan budjetoinnin OmaStadin äänestyksen tuloksia sekä helsinkiläisten äänestysaktiivisuutta iän ja asuinalueen mukaan.

Aineisto:

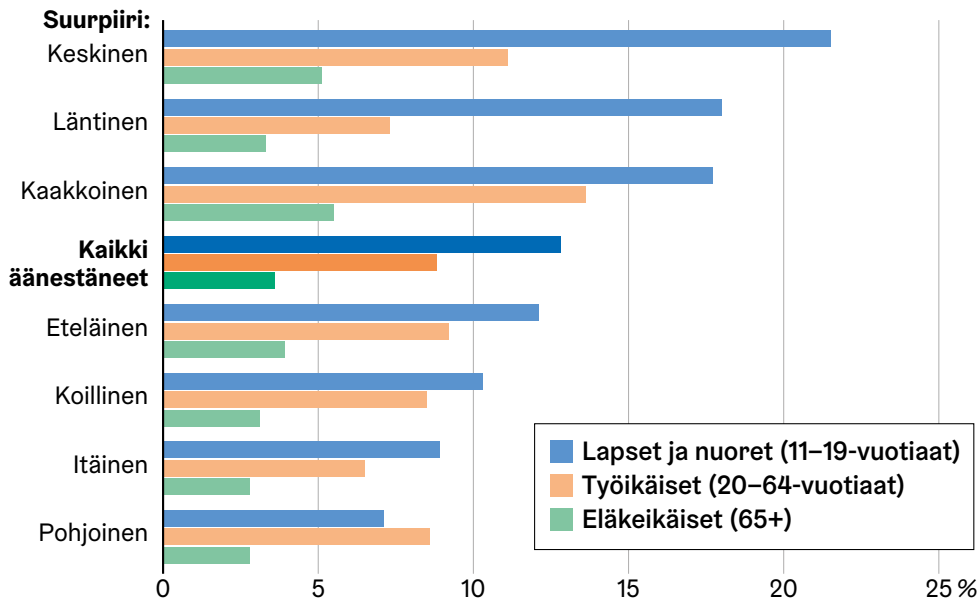
Helsingin kaupungin osallistuvan budjetoinnin OmaStadin äänestysaineisto vuodelta 2021. OmaStadissa äänestettiin joko sähköisesti omastadi.hel.fi-alustalla tai kaupungin palvelupisteessä työntekijän avustuksella. Koululaiset saattoivat kirjautua äänestykseen Wilma-järjestelmässä.

Päätulokset

- Vuonna 2021 Helsingin kaupungin osallistuvassa budjetoinnissa OmaStadissa äänesti 8,1 prosenttia äänioikeutetuista helsinkiläisistä. Äänestäjät antoivat yhteensä yli 403 474 ääntä kaupunkilaisten ja kaupungin asiantuntijoiden yhdessä kehittämille ehdotuksille, joista 75 äänestettiin toteutettavaksi.
- Liikuntaan ja ulkoiluun liittyvät ehdotukset saivat äänestyksessä eri aiheista suurimman suosion 30 prosentin osuudella kaikista äänistä.
- Ikäryhmistä aktiivisimmin äänesti peruskouluikäisten ikäluokka, josta lähes viidesosa äänesti OmaStadissa. Seuraavaksi suurin äänestysprosentti oli 30–49-vuotiaiden ikäryhmällä. Pienimmäksi äänestysprosentti jäi 75 vuotta täyttäneillä helsinkiläisillä.
- Äänestysaktiivisuus vaihteli OmaStadissa suurpiireittäin Itäisen suurpiirin ja Östersundomin 5,9 prosentin ja Kaakkoisen suurpiirin 12,3 prosentin välillä.
- Edelliseen vuoden 2019 äänestykseen verrattuna OmaStadin äänestysprosentti laski vähäisesti, mikä liittyi erityisesti koululaisten vähentyneeseen äänestysintoon. Etenkin koko Helsingin yhteiset ehdotukset kuitenkin lisäsivät äänimääräänsä.

Helsingin osallistuvan budjetoinnin OmaStadin äänestysprosentti ikäryhmittäin ja suurpiireittäin

Kuviosta nähdään, että aktiivisimmin Helsingin osallistuvassa budjetoinnissa OmaStadissa äänesti Keski-Keski suurpiirissä asuvat lapset ja nuoret.

Lähde: Helsingin kaupunki / Kaupunkitieto.

Lasten osallistuminen aktiivista

Yhdenvertaisuuden näkökulmasta on tärkeää, että kaupunki ja muut hallinnon tasot tarjoavat erilaisia osallistumismahdollisuuksia monikanavaisesti, jotta asukkaat löytävät juuri heille sopivat tavat ja kanavat osallistua. OmaStadi vaikuttaisi olevan hyvä väylä osallistumiseen lapsille, jotka eivät pääse äänestämään esimerkiksi valtiollisissa vaaleissa. OmaStadissa korostuvat sähköiset välineet, mikä todennäköisesti lisää nuorten aikuisten ja laskee ikääntyneiden äänestysintoa. Äänestysaktiivisuus oli vähäisintä ikääntyneillä helsinkiläisillä.

OmaStadin äänestysprosentin vaihtelua alueittain voidaan pitää suurena. Toisin kuin lakiin perustuvissa valtiollisissa vaaleissa OmaStadissa äänestysprosentti ei kuitenkaan vaikuttaisi olevan voimakkaasti yhteydessä postinumeroalueen kotitalouksien mediaanitulotason tai korkeasti koulutettujen väestöosuuden kanssa. Lisäksi äänestysaktiivisuuden alueelliset erot ovat hieman tasaantuneet edelliseen vuoden 2019 OmaStadin äänestykseen verrattuna. Äänestysaktiivisuuteen vaikuttavien tekijöiden tarkastelua olisi kuitenkin hyödyllistä jatkossa syventää.

OmaStadin tavoitteena parantaa vaikuttamismahdollisuuksia

Helsingin kaupungin osallistuvan budjetoinnin mallin OmaStadin tavoitteina on vahvistaa kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia ja hyödyntää kaupunkilaisten asiantuntemusta palveluiden kehittämisessä. OmaStadi on yksi keino lisätä vuorovaikutusta kaupunkilaisten ja kaupungin asiantuntijoiden välillä, valmistelun ja päätöksenteon avoimuutta sekä kaupunkilaisten ymmärrystä kaupungin toiminnasta. Julkaisu paikantuu OmaStadin äänestysvaiheeseen, joten eri väestöryhmien osallistuminen OmaStadin ideointi- tai yhteiskehittämisvaiheessa jäävät tarkastelun ulkopuolelle.

Helsinki

Lue koko julkaisu täältä: [pdf](#)

Lisätietoja: Jenni Erjansola, p. +358 40 1217 414

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(at\)hel.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)hel.fi)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitietoyksikkö
www.hel.fi/kaupunkitieto